N°. 2891 1856.

DE TIJD.

NOORD-HOLLANDSCHE COURANT.

Dieu et mon droit.

Deze COURANT verschijnt te AMSTERDAM, Dagelijks, behalve des Zondags. Het abonnement voor 3 maanden is *f* 5.00; voor de buitensteden *f* 6.00; *franko* door het geheele Rijk.
Brieven, Gelden, enz. FRANKO te adresseeren aan het Bureau dezer COURANT.

VRIJDAG 31 OKTOBER.

Advertentien van *Zes* regels en daar beneden worden tegen *f* 1.00 geplaatst; meer dan *Zes* regels tegen 15 cents de regel. — Voor alle advertentien wordt bovendien 35 cents zegelregt betaald. Voor groote letters betaalt men naar de plaatsruimte meer.

AMSTERDAM, 30 Oktober.

Er kan geen twijfel zijn of de Bisschop van Gent is in zijn volste regt, om op de wijze, die hij het meest dienstig acht, de geloovigen te waarschuwen tegen de rationalistische dwaling, die aan de universiteit van Gent wordt geleeraard. Hij had zulks kunnen doen op velerlei wijze. En hadde hij gehandeld zonder op het terrein der openbaarheid te treden, men zou niet nagelaten hebben hem te beschuldigen, dat hij door listig en fijn gesponnen geheime intrigues te werk ging. Nu hij in 't openbaar de geloofsleer der Kerk handhaafde, nu heet zijn mandement eene schaamtelooze aanmatiging. Natuurlijk. Een Bisschop kan voor een Protestant en rationalist geen goed Bisschop zijn, tenzij hij zijn pligt verzaakt, met de oogen te sluiten voor de dwaling en haar in de hand te werken, gelijk de *Curé savoyard* van Jean-Jacques Rousseau. Maar zulk een Bisschop zou een huichelaar zijn, die met den wolf in den schaapstal geslopen, de kudde verdelgt, dat is, hij zou zoo laag vallen, dat hij zelfs ophouden zou een fatsoenlijk man te zijn. Men zij toch redelijk, en eische niet van een Bisschop, dat hij de rol vervulle, die voor een predikant of voor den redenaar eener loge is weggelegd. Een Bisschop is een dienaar der Katholieke Kerk, om te waken voor het behoud des geloofs, en om op te komen als een wachter van *Sion* tegen de dwaalleer, van waar zij ook komen moge. Dat is zijn pligt. Dien pligt nu heeft de Bisschop van Gent volbragt. En al wie dat afkeurt, hij zij protestant of rationalist, hij veroordeelt zich-zelven; want hij ontzegt aan een Katholiek een regt, waarvan hij voor zich-zelven gebruik maakt. De *kerkelijke* quæstie laat alzoo geene gelegenheid tot bestrijding van het mandement van den Bisschop van [illegible]

Na de [illegible] quæstie komt de *grondwettige*. De belgische konstitutie huldigt de vrijheid van godsdienst en de vrijheid van onderwijs. Zien wij een en ander met betrekking tot het gevoerde verschil. De Grondwet veroorlooft vrijheid van godsdienst. Alzoo autoriseert de Grondwet den Bisschop van Gent een katholiek Bisschop te zijn en de pligten van zijne verhevene bediening te vervullen. Protestanten hebben, volgens dezelfde Grondwet, hetzelfde regt om Protestant te zijn, gelijk de liberalen, insgelijks volgens de Grondwet, het regt hebben om hoegenaamd niets, zelfs geen Christen, of Israëliet of Mahommedaan te zijn. De Grondwet laat dit aan het geweten van een ieder over, in zake van godsdienst dat geene te zijn of te worden wat hij zal begrijpen. Die nu verkiest Protestant of rationalist te worden, dat is zijne zaak. Maar die katholiek is, heeft evenzeer regt om als katholiek te leven. Van die zijde is tegen den Bisschop van Gent geen bezwaar. Hij is katholiek, en nog wel katholiek Bisschop, belast met de kerkelijke zending om de dwaalleer te bestrijden. Wanneer nu zijne protestantsche en rationalistische tegenstanders van de Grondwet gebruik maken om hem aan te vallen, en allerlei dwalingen onder de Katholieken te verspreiden — wat is er in de grondwettige vrijheid van godsdienst, dat den Bisschop verbiedt de katholieke leer te handhaven en de dwalingen te bestrijden? Al wie hem dat regt betwist, moet in de godsdienstige vrijheid van de Grondwet niet slechts een politiek beginsel, maar een dogma zien, dat de Staat aan de gewetens opdringt. En dezulken zijn er niet weinigen. Menigeen is daarmee behebt, zonder dat hij er zich rekenschap van geeft. Ook bij ons te lande zijn dezulken niet zeldzaam. Zij nemen de godsdienstige vrijheid, waarvan de Grondwet spreekt, niet op als een politiek regt, maar als een geloofsbeginsel, dat door alle gezindten moet worden beleden als eene geloofswaarheid. Dezulken ijveren zeer tegen eene staatskerk, die of het Katholiek geloof of de leer van de dortsche Synode zou belijden. Zij zonden daarin eene ondragelijke gewetensverdrukking zien. Maar intusschen zijn zij er op uit, om een politiek beginsel, dat vreemd is aan het geweten, te nemen tot grondslag van eene staatskerk, die het rationalismus belijden zou. Zij pogen van hun rationalistiesch beginsel eene staatskerk te maken, zonder acht te geven, dat zij daardoor een vreeselijk en nooit te verdragen geweld doen aan het geweten van ieder Katholiek, en zelfs van ieder Protestant en Israëliet, die aan geopenbaarde waarheid gelooft. Voor deze rationalistische staats-kerk-mannen heeft de Bisschop van Gent inbreuk gemaakt op de godsdienstige vrijheid, zooals zij haar begrijpen. Maar hunne vrijheid is geen vrijheid; zij is staatsdwang, die geen Grondwet ter wereld aan een vrij geweten vermag op te dringen. En zoo hier spraak kan zijn van schending der Grondwet, dan komt de schending van diegenen, die een politiek beginsel trachten te doen gelden als eene verpligte geloofswaarheid.

Goddank intusschen, dat wij nog niet zoo ver zijn gekomen, van ons eene dergelijke rationalistische staatskerk te moeten laten opdringen. Daarvoor is zelfs in Nederland geen gevaar, laat staan in België.

Het mandement van den Bisschop van Gent laat alzoo het politiek regt der godsdienstige vrijheid in zijn geheel. Maar op de vrijheid van onderwijs heeft het inbreuk gemaakt, zegt men. Evenmin. Ook daaromtrent kan geen twijfel bestaan, als men de zaak van nabij beschouwt.

Van welk onderwijs is hier spraak? Alleen van het *staatsonderwijs*. De Bisschop van Gent heeft niet aan het liberalismus van België het grondwettig regt betwist om lagere, middelbare en hoogere scholen te openen. Wel is waar, de Bisschop van Brugge heeft de vrije universiteit van Brussel besproken. Edoch niet om het politiek regt der liberalen tot het houden der universiteit te betwisten; maar om aan de Katholieken te zeggen, dat op die vrije universiteit de leer der Katholieken wordt bestreden. Ditzelfde heeft de Bisschop van Gent gedaan omtrent de staats-universiteit van Gent. Nu noemt men dat een inbreuk gemaakt op de vrijheid van onderwijs. Al aanstonds valt hier in het oog, dat de vrijheid van onderwijs wordt vertaald door leervrijheid, en [illegible] niet slechts wordt gemaakt tot een politiek regt, maar verheven zelfs wederom tot eene geloofswaarheid. Wij behoeven niet terug te komen op hetgeen wij boven gezegd hebben van het streven om een politiek regt tot geloofswaarheid te maken, en dat niet anders is dan de nooit te verwezenlijken proef om aan het geweten van elken Christen een verfoeid geweld aan te doen. Wij kunnen ons alzoo bepalen tot de behandeling der vraag, of de leervrijheid een politiek regt is van den professor, die door den Staat aangesteld en door den Staat wordt bezoldigd, om de landsjeugd op de staatsschool te onderwijzen?

Men lette wel op, dat hier spraak is van een leeraar, die, de jeugd onderwijzend, haar ook tevens en onvermijdelijk vormt, en die bezoldigd wordt door den Staat, dat is door de ingezetenen, om de kinderen dier ingezetenen te onderwijzen. Kan die professor het regt hebben om aan die kinderen te onderwijzen al wat hij wil, zonder acht te geven op — en eerbied te hebben voor het geloof van de kinderen, die hem worden toevertrouwd? Ongetwijfeld is de professor vrij, al of niet te gelooven, wat hij wil. Ongetwijfeld heeft niemand het regt van hem te vorderen, dat hij leeraart wat hij-zelf niet gelooft. Maar heeft hij 't regt op de school het ongeloof te leeren aan kinderen die gelooven? Dat is de vraag, die geldt bij elken leeraar van eene staatsschool. Het antwoord kan niet twijfelachtig zijn. Bij ons te lande is het antwoord bijna door de geheele bevolking gegeven. De gansche loop der onderwijs-quæstie, die ten onzent sinds jaren hangt, getuigt, dat men de leervrijheid niet toekent aan den leeraar der staatsschool. Men is hier zelfs niet te vreden dat de leeraar niets aanstootelijks leert; men vordert meer: men tracht er naar, dat zijn onderwijs nog daarenboven *christelijk* zijn zal. Wij weten wel, dat men hier te lande eene uitzondering gedoogt voor het hooger onderwijs. Maar dat is eene inkonsequentie, die zeer betreurenswaardig is, en waaraan de Belgen niet verpligt kunnen worden zich schuldig te maken. Neen, een professor heeft niet het regt, om van de bezoldiging van den Staat, dat is van het geld der ingezetenen, misbruik te maken, onder voorwendsel dat het onderwijs vrij is, om uit de harten der kinderen het geloof te verjagen, en er het rationalismus voor in de plaats te brengen. Voor den professor, die dat doen wil, bestaat ja de vrijheid van onderwijs, waarvan de Grondwet spreekt, de vrijheid namelijk om onderwijs voor eigen rekening te geven. Dat hij zijn ontslag neme van zijn staatsleeraarsambt, en eene vrije school oprigte of trachte geplaatst te worden aan eene vrije school. En ook dan nog behoudt ieder ingezeten, en daarom ook ieder Bisschop het grondwettig regt, om elken leeraar eener vrije school in zijne leer te beoordeelen en des noodig te veroordeelen.

Maar als dit zoo is, wat heeft men dan tegen de Bisschoppen in België, die 't noodig hebben geoordeeld hunne geloofsgenooten te waarschuwen tegen de dwalingen, te Gent aan de katholieke jeugd ingeprent? Ook dus in de *grondwettige* quæstie missen de beschuldigingen allen grond.

Door het departement van Financien is uitgegeven de *Statistiek van de handel en den scheepvaart van het Koningrijk der Nederlanden over het jaar* 1855. Ofschoon, gelijk te verwachten was, geen vooruitgang gelijk aan dien van 1854 plaats had, zijn de uitkomsten totaal zeer gunstig te beschouwen. In het algemeen waren de omzettingen van den handel voordeelig te heeten. Alleen de algemeene invoer en de doorvoer bleken, in vergelijking met 1854, minder gunstige uitkomsten op te leveren. Er werd namelijk voor omstreeks 14 millioen minder ingevoerd en voor 18 millioen minder doorgevoerd. Dit was vooral ook een gevolg van den staat der politieke gebeurtenissen, waardoor de handel met Rusland geheel stil stond. Daarentegen overtrof de waarde van den algemeenen uitvoer dien van 1854 met ruim 5 millioen. Er werden 5 millioen pond koffij meer in 1855 dan in het jaar te voren uitgevoerd; daarentegen 1,800.000 pond geraffineerde suiker minder. Ook de uitvoer van kaas was [illegible] en slagtvee meerder.

In 1855 beliep de *algemeene invoer* eene waarde van ruim 3427 millioen, zijnde hooger dan het gemiddelde over de vijf vorige jaren, toen de waarde maar 329 mill. bedroeg.

De *invoer tot verbruik* beliep in 1855 omstreeks 250 millioen.

De *algemeene uitvoer* bedroeg in dat jaar 314 mill., verre overtreffende het gemiddelde over 1851—55, hetwelk slechts 282 millioen bereikte.

De *uitvoer uit het vrije verkeer* klom in 1855, tot ruim 217 mill. in het vorig vijfjarig tijdperk was het slechts 173 mill.

De *doorvoer* bedroeg in 1855, omstreeks 97 millioen, zijnde minder dan het gemiddelde over de jongste vijf jaren, dat 109 millioen beloopt.

— In de bijeenkomst van de Eerste Kamer der Staten-Generaal van gisteren heeft de heer Bosch van Drakenstein kennis gegeven, dat hij, door het aanvaarden van de benoeming van raadsheer in het provinciale hof van Noord-Holland, heeft opgehouden lid van de Kamer te zijn. De geloofsbrieven van den heer van Roijen, voor de provincie Groningen tot lid der Kamer verkozen, zijn in handen gesteld eener kommissie, welke morgen deswege verslag zal uitbrengen. Onderscheidene verzoekschriften zijn ingekomen, en daaronder een adres van de Hollandsche Maatschappij van Landbouw, ten gunste van het voorstel van den heer Sloet, wegens de afkoopbaarheid der tienden. Van wege de Tweede Kamer zijn ingekomen 17 door dezelve goedgekeurde ontwerpen van wet, welke naar de afdeelingen zijn verzonden.

— H. K. H. prinses Marianne der Nederlanden bevindt zich nog altijd te Kamens in Silezië op hare landgoederen. Het vertrek naar de Nederlanden schijnt nog eenigen tijd uitgesteld te zijn.

Men schrijft uit Almelo, dd. 27 October: Heden zijn ten kantore der heeren G. en H. Salomonson, alhier, de eerste proeven aangebragt van steenkolen, geboord in de dezer dagen te Bentheim ontdekte steenkolenlaag. Naar de ontvangene proeven te oordeelen, mag men van de gevondene kolen de beste verwachting koesteren, en belooft de nijverheid dezer streken eene nieuwe vlugt te nemen, vooral zoodra ook de hoop op een spoorweg-aansluiting met Hanover zal verwezenlijkt zijn en de steenkolen aldus

als voor de hand zullen liggen en aan alles een nieuw aanzien geven. (*H.*)

Men schrijft uit Eindhoven, dd. 21 dezer:

In den nacht van 15 op 16 Okt. jl. heeft er in de R. C. kerk te Liessel, gemeente Deurne en Liessel, een brutale diefstal plaats gehad; de dieven zijn door middel van een karhek door een buitenraam, na alvorens er een vierkant van in lood gezette ruiten te hebben uitgesneden, de kerk binnen gekomen, hebben met houweelen en beitels de sakristiedeur verbroken, en in de sacristie door dezelfde werktuigen twee kastjes met geweld geopend, waarvan het eene met een eikenhouten deur van ongeveer drie duim dik en het andere daarenboven nog met eene ijzeren deur was gesloten; verder hebben zij verschillende laden en kastjes doorsnuffeld en eene remonstrans, twee ciboriën, eene doos en een busje, alles van zilver, de remonstrans gedeeltelijk verguld en met diamanten bezet ter gezamenlijke waarde van p. m. *f* 900, medegenomen. 's Morgens vond men in de sakristie 4 houweelen, een dikken knuppel, een beitel en een ijzeren boordrijver: buiten de kerk, een touw en een turfhekken, en onder het raam een bankje van het zangerskoor. Men is tot nog toe er niet in kunnen slagen om de dieven te achterhalen. (*N. v. B.*)

Dezer dagen is eene nieuwe industrie ontdekt. Een welgekleed persoon van jeugdigen leeftijd vervoegt zich aan de huizen van deftigen ingezetenen, verzoekt aan dengene die hem de deur opent om een glas water, dewijl hij zich eensklaps niet wel gevoelt; aan dat verzoek voldaan wordende geeft hij alle kenteekenen van flaauw van den honger te wezen; het brood, dat men hem toedient, wordt gretig door hem gegeten. Bijgekomen zijnde is natuurlijk de vraag hoe hij, wiens voorkomen geene behoefte aanduidt, tot zulk eenen staat is geraakt, en daarop verhaalt hij te Rotterdam bij eene aanzienlijke familie gewoond te hebben en nu van Hoorn te zijn gekomen alwaar hij zijne dienst bij eene dame heeft aangeboden, die hem gezegd heeft na verloop van veertien dagen te moeten terugkomen en hij inmiddels alles verteerd heeft en daardoor tot de uiterste behoefte is gebragt. Ten slotte vraagt hij eene geldelijke ondersteuning om naar Rotterdam te kunnen terugkeeren, welke hem dan ook een en andermaal is verleend. Misschien zal ook dit thema door hem gevarieerd worden. In allen gevalle zij men voor dezen bedrieger op zijne hoede. (*H.*)

De bij koninkl. besluit van 29 Nov. 1853 omtrent de wijziging der daarin ingestelde Staats-kommissie, is op de meest eervolle wijze ontheven, met dankbetuiging [illegible] secretaris voor de gewigtige diensten, door hen in die betrekking respektievelijk bewezen.

Voorts is bij kon. besluit van 17 Okt. jl. in het *Staatsbl.* geplaatst de schikking door Nederland met het koningrijk der Beide-Siciliën getroffen, omtrent het verleenen eener verdere uitbreiding aan het op 17 Nov. 1847 tusschen de beide landen gesloten traktaat van handel en scheepvaart.

Men schrijft uit Loon-op-Zand, dat den 14den en 15den dezer de finale verkooping der grondheerlijkheid dier gemeente, toebehoorende aan Z. D. H. prins van Salm Salm, heeft plaats gehad en het navolgende rezultaat heeft opgeleverd. De onroerende goederen met de heerlijke regten hebben opgebragt de niet onaanzienlijke som van *f* 116,352 en de tienden *f* 79,750. Het verdient wel opmerking, dat deze goederen nagenoeg alle door de ingezetenen dier gemeente zijn aangekocht, uitgezonderd de regten der tienden; deze zijn in massa ingemijnd voor den heer Ruurmondt, gepensionneerd muntmeester-generaal te Utrecht. De verkoopers hebben 14 dagen het regt aan zich behouden, om de goederen al of niet toe te wijzen, doch men twijfelt geenzins of de perceelen zullen aan ieder kooper worden gegund.

Z. M. heeft benoemd tot adv.-gen. bij het prov. geregtsh. in Zuid-Holland [illegible] E. O. L. François; tot subst. offic. bij den arr.-regtb. te 's Gravenhage mr. [illegible]; bij het vak der posterijen: tot komm. 3e kl. G. van der Vliet en A. D. Meijhorst, en tot surnum. L. ten Brummeler Andriesen, J. P. Nieuwkuyk en H. W. Wierts van Coehoorn; voorts pensioen verleend: aan den kol. J. C. Anemaet *f* 1800, en aan den kap. [illegible] J. L. Muller *f* 1500.

'S GRAVENHAGE, 29 Okt. Heden morgen heeft in de R. K. kerk *de Heilige Theresia* eene plegtige uitvaart plaats gehad van den Wel-Eerwaarden heer L. de Hasque, in leven R. K. priester van gemelde kerk. Bij die gelegenheid werd er een *Requiem* van den heer Joh. Verhulst, met koper-instrumenten en orgel uitgevoerd. Daarbij hadden zich de zangkoren der andere R. K. kerken ter dezer stede gevoegd. Na die uitvoering van het *Requiem*, had op plegtige wijze de ter aarde bestelling plaats. De trein werd geopend door zes jongelingen en zes meisjes uit het R. K. Weeshuis. Daarop volgde de lijkkoets, die aan beide zijden mede door weeskinderen werd omgeven. Achter de lijkkoets bevonden zich heeren diakenen en zangers van het koor, terwijl in een achttal koetsen gezeten waren zoowel de geestelijken der kerk en van andere kerken, als verschillende genoodigden, die allen de laatste eer aan de waardige overledene hebben bewezen. Eene ontelbare menigte bevond zich in de kerk en langs den weg, die naar de begraafplaats leidt.

— Naar men verneemt heeft gisteren in het Zuid-Hollandsche koffijhuis alhier, eene bijeenkomst plaats gehad van hôtelhouders zoowel uit de rezidentie als van elders, ten doel hebbende zich tot de Regering te wenden, met het verzoek om opheffing der personeele belasting.

ROTTERDAM, 28 Okt. Gisteren avond werd door de kommissie ter bevordering van het onderzoek naar de verschijnselen op den Oceaan alhier in het gebouw der *Koninklijke Nederlandsche Yachtklub* eene openbare vergadering gehouden. Nadat de voorzitter, de heer Joost van Vollenhoven, eenige mededeelingen had gedaan, hield de heer dr. F. W. C. Krecke, direkteur der 1e afdeeling van het Koninklijk nederlandsch meteorologisch Instituut te Utrecht, eene redevoering, over de vereischten, waaraan de meteorologische instrumenten moeten voldoen en de regte beteekenis van hunne aanwijzingen. Ten slotte deed nog de heer dr. van Galen eene mededeeling omtrent de uitkomsten, verkregen door schepen, waarmede men naar Java en Australië gezeild was, langs den korten weg, aangegeven uit de rezultaten van 360 oude en 200 nieuwe extrakt-journalen. De voorzitter sloot de bijeenkomst met een woord van opwekking tot het doen nazien van instrumenten en tot het houden van journalen. (*R. Ct.*)

WASSENAAR, 28 Okt. Heden had in de nabijheid van de kom dezer gemeente een ongeluk plaats, dat treurige gevolgen had kunnen hebben. Het rijtuig waarin H. K. H. Prinses Marie der Nederlanden zich bevond, werd door het verkeerd wenden der paarden, tegen een boom geslingerd, waardoor de koetsier van den bok viel, en de boom van het rijtuig brak, doch gelukkig werden door het toesnellen van twee heeren, waaronder de burgemeester, de paarden in hunnen loop gestuit; de prinses kwam er met den schrik af. (*H.*)

NOORDWOLDE, 27 Okt. Met den bijenteelt is het zeer ongunstig gesteld, daar de bijen in het algemeen te weinig honig gewonnen hebben voor hun wintervoeder. Deze omstandigheid en de duurte van de voerhonig is oorzaak dat vele bijen zullen verloren gaan. (*Amst. Cour.*)

'S HERTOGENBOSCH, 28 Okt. Heden had in eene plegtige zitting van het provinciaal geregtshof van Noord-Brabant, de installatie plaats van den Hoog-Wel-Geb. heer mr. J. G. F. Baron d'Aulnis de Bourilie in zijne ambtsbediening van prokureur-generaal bij gemeld hof.

BALGOY, 26 Okt. In den afgeloopen nacht is hier een stoute diefstal gepleegd. De kerk is beroofd. De dieven, die door de ramen binnen geklommen zijn, door middel van een ijzeren hek dat zij uit de hengsels geligt en als ladder gebruikt hebben, hebben de armenbussen met geweld geopend, en daarna een gat gebroken in een eikenhouten kist, waarin de heilige vaten bewaard werden. Hieruit hebben zij het ciborium en twee ziekenbusjes geroofd. Vervolgens zijn zij tot de sakristij doorgedrongen en twee zilveren ampullen, een zilveren dooplepel, een zilveren bus met chrisma en twee zilveren relekwiekastjes ontvreemd.

BATAVIA, 9 Sept. Koffij stijgende; 4000 pic. Java zijn verkocht tot *f* 32 voor gewone soort en *f* 34 voor W. Ind. bereiding. Het produkt van den oogst van Pamanoekan 1857 is op levering verkocht tot *f* 30¼, terwijl te Samarang 6000 pic. tot *f* 30 op levering zijn gedaan.

Suiker mede vooruitgaande. Vóór aankomst der mail werden verkocht 10,000 pic. tot *f* 16½ a 16¾ voor No. 16 en sedert 23,000 pic. tot *f* 17 voor No. 16, terwijl thans op *f* 17½ wordt gehouden. Te Samarang vonden 4000 pic. koopers, vóór aankomst der mail, tot *f* 15¾ voor No. 16.

Ook Rijst is vooruitgaande; verkocht werden 3200 koy. middelbare kwal. tot *f* 127 a 150 en 50 koy. prima soort tot *f* 180; ord. blanke Java wordt thans op *f* 140 a 150 gehouden.

Indigo zonder verandering met koopers tot *f* 4.50.

Arak is na het vertrek der vorige mail weder gestegen en disponibele waar is niet te bekomen; op levering werden verkocht 250 legg. tot *f* 90; 200 legg. tot *f* 95 en 150 legg. tot *f* 110.

Huiden zijn gezocht; 2500 st. bedongen *f* 2.80 voor Buffel en *f* 3.10 voor Koe.

Zwarte Peper lager; verkocht werden 200 pic. Lampong tot *f* 26; 300 pic. dito tot *f* 23; 2600 pic. Sumatra tot *f* 24 en 400 pic. Benkoelen tot *f* 24. Witte Peper werd niet aangevoerd.

Cassia Vera onveranderd.

Gom Damar gevraagd en 600 pic. vonden koopers tot *f* 29 a 30.

Gutta Percha met geringen uitvoer en goeden soort op *f* 50 gehouden.

Gom Elasticum gevraagd en 420 pic. zijn tot *f* 37 a *f* 38 gedaan.

Vrachten naar Holland *f* 90 voor Rijst, *f* 95 voor Suiker; naar Londen £ 3.10.

Wisselkoers op Holland 104½ pCt.; op Londen 6/m zigt *f* 11.25, 30/d. zigt *f* 11.45.

De partikuliere uitvoeren der laatste maand hebben bestaan uit: 9534 pic. Koffij, 42,772 pic. Suiker, 63,461 pic. Rijst, 43,270 ℔ Indigo, 574 legg. Arak, 22,783 st. Huiden, 14 pic. Peper, 725 pic. Cassia Vera, 634 pic. Gom 'dAmar en 246 pic. Gom Elastiek.

Men leest in de Tweede Editie van het *Handelsblad*:

De *Moniteur* meldt, dat het oorlogschip *Duchayla* met eene zending naar de Middelandsche Zee, gisteren de haven van Toulon heeft moeten verlaten.

Hetzelfde blad meldt, dat prins Napoleon slechts 4 dagen te Stuttgart zal blijven en over Frankfort naar Parijs zal terugkeeren.

BUITENLANDSCHE BERIGTEN.

FRANKRIJK.

PARIJS, 27 Okt. De heer de Kisseleff is naar Compiègne vertrokken, vergezeld door baron von Brunow, welke hem aan den Keizer moet voorstellen. De officiëele ontvangst van dien gezant zal eerst later plaats hebben, doch waarschijnlijk voor dat het hof naar Fontainebleau vertrekt, waarheen zich de heeren von Kisseleff en von Brunnow mede begeven.

— Het gerucht heeft geloopen, dat laatstleden Zondag te Compiègne een karoussel zou gehouden worden. Van alle kanten waren nieuwsgierigen toegestroomd, doch zij moesten teleurgesteld terugkeeren, daar het hof en de gasten den Zondag strikt vieren. De keizerlijke tafel is steeds zeer ruim van allerlei wild voorzien, en geen wonder, op de laatste jagt zijn 274 faizanten, een aantal reebokken en zeventien patrijzen geschoten. Bij de avonduitspanningen is alle etiquette geweerd en de hooge gasten spelen blindemannetje en allerlei kinderspelletjes om zich te vermaken en den tijd te dooden.

— De bladen deelen thans eenige bijzonderheden mede betreffende de aardbevingen, welke op verschillende plaatsen van de Levant gewoed hebben. De daardoor aangerigte schade is aanmerkelijk; het aantal slagtoffers is nog niet bekend.

Te Syracuse heeft men mede een hevigen schok van aardbeving waargenomen, welke echter weinig schade heeft aangerigt. [illegible] van Palermo heeft daarentegen veel geleden. Op den dag der aardbeving is uit de Etna een dikke rook beginnen op te stijgen.

— De voorrede van den heer de Falloux voor de nieuwe uitgaaf van zijn brochure over de katholieke partij eindigt, volgens den korrespondent van den *Nord*, met de volgende zinsnede:

» Eene zaak vooral verdeelt de menschen nog meer dan [illegible] namelijk, en dit is de [illegible] wordt tusschen onze tegenstanders en ons.

» Mogen zij, die op dit oogenblik belanglooze raadgevingen miskennen of afwijzen, ten minste niet te laat de veel strengere les der gebeurtenissen begrijpen.

Deze regelen moeten op meerdere leden van het fransche episkopaat gemunt zijn.

— Het regement Zouaven, te Algiers in garnizoen, heeft order ontvangen te vertrekken. Eene aardigheid, die niet overeen te brengen is met den ernst der krijgstucht is hier oorzaak van. De generaal teekent zijn verslagen van den gang der veldtogt tegen de Kabylen, die in de kaserne werden aangeplakt, altijd » Comte Randon" (graaf Randon) en de Zouaven vonden er vermaak in, altijd een der beenen van de M door te halen, waardoor op die stukken kwam te staan: *Conte Randon* (sprookje van Randon).

— Uit St.-Gallen wordt gemeld, dat de Keizerin-moeder van Rusland op den Via-Mala, in Graauwbunderland, in groot gevaar heeft verkeerd het leven te verliezen, doordien een der zes paarden van haar rijtuig een zijsprong makende, het op den kant van den afgrond rukte, ten gevolge waarvan twee palen werden omgeworpen en de wielen den uitersten rand van den weg raakten, zoodat de minste waggeling het in den afgrond had kunnen doen storten.

ENGELAND.

LONDEN, 28 Okt. Het werkhuis te Marylebone is het onderwerp geweest van een officiëel onderzoek, waardoor de wreedste daden aan het licht gekomen zijn. Een bestuurder en twee opzigters zijn overtuigd geworden van drie jonge meisjes op de gruwelijkste wijs mishandeld te hebben in een huis voor armen opgerigt, waar dus alles meewarigheid en zachtheid moest inboezemen. Het blijkt dat in dat *workhouse* voor vrouwen en meisjes, waarvan het bestuur uitsluitend aan mannen is overgelaten, stokslagen, voetschoppen en zweepslagen worden toegediend op

eene wijze, waartegen de engelsche wetgeving de paarden in bescherming neemt.

De *Morning-Post* en de *Times*, verslag gevende van het onderzoek, deelen mede dat een der bedoelde meisjes, Mary-Anna Sullivan, negentien jaar oud, omdat haar de krachten ontbraken een kist te verschuiven, zoo als haar was opgelegd, in een hok is opgesloten en gedurende urgen even geen voedsel ontvangen heeft. Toen zij eindelijk werd los gelaten en om een glas water vroeg, greep een der opzigters haar bij de haren, sleurde haar op den grond en sloeg haar geweldig met een zweep, terwijl anderen haar vasthielden. Twee andere meisjes, Elisabeth Edmonds, mede negentien, en Sofie Howard, achttien jaar oud, zijn op niet minder wreede wijs mishandeld, zonder dat een enkel vergrijp haar ten laste kan worden gelegd.

Het gevolg van het onderzoek is geweest dat de minister van Binnenlandsche Zaken de gemeentebesturen, die een regtstreekschen invloed op de *Workhouses* uitoefenen, aangeschreven heeft om den heer Ryan, die aan het hoofd dier inrigting te Marylebone staat zijn onslag te geven.

Dit heeft men zoo aanmatigend van den minister gevonden, dat men geantwoord heeft: »Daar de direkteuren van Mary-le-bone reeds besloten hebben om den bestuurder en den opzigter *te berispen*, omdat zij arme vrouwen geslagen hadden of hadden doen slaan, kunnen zij niet meer op deze zaak terug komen."

De minister antwoordde dat hij dit besluit betreurde, maar dat, goed of kwaadschiks, de heer Ryan ontslagen zou worden. Daarop hebben de direkteuren een vergadering belegd, waarop besloten is dat zij niet zouden toegeven, dat de held van al die wreedheden op zijn post zou blijven, en dat zoo noodig zij den minister een proces zouden aandoen over het al of niet wettige van zijn tusschenkomst.

Op deze vergadering zijn de zonderlingste woorden gesproken. De heer Ridding heeft de stelling verdedigd, dat hem het regt niet betwist kon worden om de armen door zweepslagen te doen straffen en heeft tot steun van zijn meening een parlementsakte uit den tijd van George III aangehaald, die het regt verleent om aan armen zweepslagen uit te deelen.

Een ander direkteur, de heer Potter, heeft dien redenaar bestreden en hem doen opmerken dat deze wet afgeschaft geworden is, maar heeft onder toejuiching van zijn kollegaas er het volgende bijgevoegd:

»Wat beteekent al dat geraas? Er is alleen sprake van het gebruik der stoffelijke kracht, toen de zedelijke kracht was uitgeput; en daarenboven hebben die meisjes niets dan haar verdiende loon gehad. (*the girls got nothing more than what they richly deserved.*) Zoo ik het *workhouse* te bestieren had, zou ik op dezelfde wijs te werk zijn gegaan, en misschien met nog grootere strengheid. Die meisjes waren lui en van dat slechtste soort, dat in *workhouses* leeft op kosten der burgers, welke de armentax betalen. verdienden zij wel een andere behandeling dan zij hebben ondergaan?"

Dus schijnt de beschuldiging van luiheid en die van tot de slechtste soort te behooren, zonder dat een enkel bepaald feit wordt aangegeven, den bestuurders van Mary-le-bonne genoegzaam te zijn om arme meisjes, die nergens een beschermer vinden, met den stok of de zweep te slaan, op zulk een gruwelijke wijze, dat zoo een voerman te Londen de wreedheid hebben zou om aldus zijn paarden te mishandelen, de policie hem ongetwijfeld tot gevangenisstraf zou veroordeelen. Nu spreke men nog in Engeland van de wreedheden en halstarrigheid des Konings van Napels!

— De ministers zullen zich den 10den November weder te Londen verzamelen, wanneer er een kabinetsraad gehouden zal worden. Lord Palmerston zal in de eerste dagen van November reeds terugkeeren; de lord-kanselier den 30sten September. De heer Labouchère is te Stowey bij Bridgewater en lord Stanley te Alderley-park.

— Kardinaal Wiseman heeft de bisschoppelijke wijding verleend aan den eerw. heer M. D. Vesque, die tot bisschop van Roseau, is benoemd. De plegtigheid had een talrijke menigte in de kerk van Moorfields te zamen gebragt.

— De *Courrier des Etats unis* geeft het volgende verslag van de ongeregeldheden te Baltimore bij gelegenheid der verkiezingen:

De polls zijn des morgens rustig geopend, maar tegen het midden van den dag, toen de uitslag ontieken scheen begon er een strijd die weldra in een geregeld gevecht overging, voornamelijk in Kensington-lane, en tot diep in des nachts duurde.

De *Know-Nothings* hadden zich bij uitsluiting van den Poll meester gemaakt, hunne tegenstanders, de demokraten, wilden hun dat betwisten, doch werden teruggedreven. Zij gingen toen in een huis waar de wapenen van de burgerwacht bewaard werden en rigtten van daar hun vuur op hunne tegenstanders. Op dit schieten liepen de *Rip-Raps* een klub van *Know-nothings* toe en de strijd werd algemeen.

De winkels werden overal gesloten en de bewoners der straat hielden zich schuil in hunne huizen, zoodat men buiten de strijders slechts den dood van één burger te betreuren had.

In een ander *ward* was de toestand juist omgekeerd. Daar hadden de demokraten de Poll vermeesterd en waren het de *Know-nothings*, die den strijd begonnen. Verscheidenen van hun klubs voegden zich bij elkander, verdeelden zich in twee korpsen, die door twee straten oprukten, maar hun onderneming gelukte slecht, daar zij weldra een hoop demokraten met musketten gewapend ontmoetten, die hen terugdrong tot in het park. Hier schaarden de *Know-nothings* zich achter de boomen en schoten op hunne aanvallers. Een der *Know-nothings* kreeg een kogel in de borst; hij poogde zich echter op te heffen, doch een andere kogel spleet zijn hersenpan; dit gaf het teeken tot het uit elkander gaan der klubsen. Hunne tegenstanders verschansten zich in North-street en bleven daar in hinderlaag leggen, waarna zij tot de polls terugkeerden. Overal in de straten hebben de kogels sporen nagelaten. Het getal dooden en gekwetsten is niet op te geven, daar elke partij haar best doet haar verlies zooveel mogelijk te verbergen.

— Den door zijn geweldadigen aanval op zijn ambtgenoot Summer bekenden senator der Vereenigde Staten, Brooks, werd den 3 Oktober in Zuid-Carolina een groot feest bereid. Aan het banket waarbij ongeveer 10,000 personen bijeen waren, prezideerde zekere dr. Caine. Een generaal-majoor Mc. Gowan, overhandigde den heer Brooks een beker en een rotting met een toepasselijk opschrift. In zijn antwoord zeide de held van den dag, dat hij niet geloofde dat de heer Buchanan tot prezident verkozen zonde worden, maar waarschijnlijk de heer Fremont. Dan was echter het uur geslagen om de konstitutie der Unie te verscheuren, met voeten te treden en eene zuidelijke konfederatie van louter slavenhoudende staten te vormen. Wanneer Fremont zegeviert, moet het volk zich boven de wet en zijne leiders verheffen, de magt in zijne eigen handen nemen en moeten de mannen van het zuiden zich meester maken van de schatkist en de archieven der regering. De woorden van den heer Brooks werden luide toegejuicht.

— In den *Sidney Herald*, een australiesch blad leest men het volgende: »In de maand Augustus 1855, ging het engelsch brikschip *Gazelle* van Sidney naar de Woodlark-eilanden, aan de Zuidoostpunt van Nieuw-Guinea gelegen, onder zeil, beladen met levensmiddelen voor de katholieke missie van die eilanden-groep, welke missie bestuurd wordt door een italiaansch missionaris. Aan boord waren veertien man tot de equipage behoorende en vijftien passagiers.

»De *Gazelle* bereikte zijne bestemming, doch te digt bij eene gevaarlijke kust gekomen, strandde het schip. De inboorlingen grepen, volgens aloud gebruik, al de schipbreukelingen, dreven hen naar het nabijrig dorp en vermoordde hen allen, onmeedoogend.

»Die verschrikkelijke moord schijnt met voorbedachten rade te zijn gepleegd, want de wilde eilanders hunne tomahawks verbergende, hadden het schip omringd en door vriendelijke gebaren en woorden de schepelingen gelokt, die alzoo aan den moordlust hunner barbaarsche vijanden weerloos waren overgeleverd. Slechts een matroos wilde zich verdedigen en velde een der wilden met een geweldigen vuistslag; hij had evenwel hetzelfde lot als zijne gezellen.

»Men zou onbekend zijn gebleven met het rampzalig lot dier negen en twintig slagtoffers, als de dienaren van den italiaanschen missionaris, verontrust geen berigt van hem te ontvangen, niet een *Schooner* tot onderzoek hadden afgezonden.

»De zeelieden van dat schip ontgingen slechts door de grootste waakzaamheid het lot der bemanning van de *Gazelle*. Zij werden op de eilanden Woodlark met de bijzonderheden van den moord bekend gemaakt door een inlander, die er bij tegenwoordig was geweest en door de *Schooner* naar Sidney werd overgebragt, waar hij zich thans nog bevindt."

— Volgens de laatste uit China ontvangen berigten, zouden de opstandelingen tot de partij behoorende, die Nankin bezet, door een tartaarsch legerkorps, uit het noorden komende, geslagen zijn geworden, en gedwongen geweest naar de rivier Yang-tse-Kiang hun aftogt uit te voeren. Trouwens, dit berigt verdient bevestiging, zoo wel als al de berigten die tot den opstand betrekking hebben. Het eenige feit, dat men als waar kan beschouwen, is de staat van regeringloosheid en wanorde die in het binnenste van China voortduurt, en den handel met den vreemdeling belemmert.

De europeesche rezidenten te Shangai hebben wederom nieuwe verdedigingmiddelen gereed gemaakt, voor het geval dat de opstandelingen in de nabijheid der stad mogten verschijnen; zij zouden des noodig worden ondersteund door de ekwipaadjes van de voor de faktorijen gestationneerde oorlogschepen.

De landverhuizing in China is aanzienlijk. Ze rigt zich te gelijk naar Australië, Kalifornië, Peru en Kuba. Ongelukkiglijk is de behandeling, welke men de Chineezen doet ondergaan, niet veel menschelijker dan die, waaraan men de Zwarten onderwierp.

DUITSCHLAND.

WEENEN, 27 Okt. Volgens loopende geruchten zou het voornemen bestaan eene nieuwe leening uit te schrijven; ook is er van het werven van krijgsvolk spraak.

BERLIJN, 28 Okt. Het ontwerp van eene nieuwe wet op de huwelijken zal aan den algemeenen landdag worden voorgesteld.

In Hannover zijn bij koninklijk besluit de Mennonieten en Moravische Broeders vrijgesteld van den wettelijken eed, die door een eenvoudig *ja* vervangen zal worden. Maar alvorens hen toe te laten tot het afleggen van die sakramentele formule, zal hun worden onder 't oog gebragt, dat dit plegtige ja dezelfde verbindende kracht heeft en dezelfde burgelijke en zedelijke verantwoordelijkheid na zich sleept als de gewone eed.

ITALIE.

ROME, 24 Okt. De napelsche quæstie houdt de gemoederen alhier zeer bezig. Geloofwaardige personen zijn uit Napels hier aangekomen. Zoo als natuurlijk is, had in die hoofdstad en door geheel het land een zekere onrust en spanning zich van de gemoederen meester gemaakt, doch op enkele liberalen na, die zich hadden laten medeslepen om gemeene zaak te maken met de partij van wanorde en omwenteling, toont de openbare meening zich bereid om den Koning door sympathie en goedkeuring te ondersteunen. Overal heerschte rust. Andere hier aangekomen personen hebben den Koning te Gaëta bezocht, waar hij zich sedert eenige dagen ophoudt, zoo als een jaarlijksche gewoonte in dit saizoen medebrengt. Hun berigten stemmen hierin allen overeen, dat hij de grootste kalmte en vastheid betoont. Hij houdt vol steeds ten beste zijner onderdanen geregeerd en geen enkele mogendheid aanleiding tot klagten te hebben gegeven. Hij gelooft niet de bevoegdheden van een onafhankelijken Souverein te buiten gegaan en geen enkel gevaar voor Europa te hebben veroorzaakt, waarover het bezorgd kan zijn en voor welker bezwering het noodig kan zijn, dat Europa tusschen beide komt. Zij die deze berigten hebben medegebragt, voegen er bij, dat het gevoel van nationaliteit, geprikkeld door hetgeen er thans gebeurt, deze standvastigheid des Konings toejuicht, en zelfs die mannen aan zijne zijde doet staan, die door eenige handelwijzen zijner Regering tot dusverre zich op een afstand van den troon gehouden hebben. Men heeft mede te Rome het gerucht verspreid, wij weten echter niet op welken grond, dat de Koning der Beide-Siciliën de goede diensten van het pauselijke hof zou hebben ingeroepen. De gastvrijheid den Paus in 1848 zoo edelmoedig aangeboden, heeft tusschen beide vorsten een band doen ontstaan, die door eenige geschillen niet is kunnen ontknoopt worden. Doch de stem des Pausen zou in Londen, waar alles beraamd wordt, geen gehoor vinden, te meer daar men in Engeland niets vuriger wenscht dan dat de schok zich niet alleen te Napels maar ook te Rome doe gevoelen.

De nota van Vorst Gortschakoff heeft alhier en in het geheele schier-eiland een goeden indruk gemaakt, hoewel men van de staatkunde des Tsaars die tevens het hoofd der schismatieke grieksche kerk is, weinig goeds verwacht voor de zekerheid van den H. Stoel, zoo Italie wederom ter beroering werd prijs gegeven.

De oostenrijksche invloed neemt zeer toe, en de gezant van Keizer Frans Jozef doet al wat mogelijk is om dien nog te versterken.

STADSNIEUWS.

BURGERLIJKE STAND.

AMSTERDAM, 30 Oktober.

GETROUWD (27 Okt.): S. A. C. Dudok van Heel met A. F. W. Bijdius.

BEVALLEN (26 Okt.): C. Viehoff, geb. Schut, Z. — (27 Okt.): H. L. Bonger, geb. Weissman, D. — (28 Okt.) A. van Tubergen, geb. Knol, D.

OVERLEDEN (25 Okt.): C. C. Weldrager, 11 m. - G. A. van Meurs, 39 j. - G. S. Steigenberger, geb. Dolmans, 39 j.

BUITENLANDSCHE BEURZEN.

ANTWERPEN, 29 Okt. Belg. leen. 2½ pc. 54⅞; Obligatien 3 pc. 72; id. 4½ pc. 96⅞; Spanje 1 – 3 pc. 23 $\frac{1}{16}$; Binnenl. 3 pc. 37 $\frac{1}{16}$; Romeinen 5 pc. 84; Oostenrijk Met. 5 pc. 76¾; id. Nat. 5 pc. 78¼.

PARIJS, 29 Okt. Fransche 4½ pc. 91 —; 3 pc. 66.75; 3 pc. Spanje 38⅞; id. 1¼ pc. 24⅜; 3 pc. Met. —; Rom. Leen. 87 —.

MADRID, 28 Okt. 3 pc. Schuld 40.40; id. 1 pc. 25.20.

LONDEN, 29 Okt. Cons. 92⅛; Spanje buit. 3 pc. 41; id. 1½ pc. 23¾; Rusl. 5 pc. 106; id. 4½ pc. 96; Holl. 4 pc. 94; id. 2½ pc. 63¾; Sard. 5 pc. 88; Braz. 100; Peru 4½ pc. 75; Gren. uitg. 7; id. werk. 22½; Mexico 3 pc. 22½; Portugal 4 pc. 44; Ecuador 14; Venezuela 33½; Wissel op Amst. —.—; Hamburg —.—.

WEENEN, 29 Okt. Met. 5 pc. 81¼; id. 4½ pc. 70¼; Bank-Aktiën 1047; Credit-Anst. 320½; Wissel op Londen 10.20; Amst. —; Parijs —; Goud —; Zilver 7¼.

BERLIJN, 29 Okt. 3½ pc. Pr. Staatschuld —; 4½ pc. Rusland —; id. 5 pc. 106½.

HAMBURG, 29 Okt. Spanje 1¼ pc. 35⅛; id. 3 pc. 22; Rusl. 5 pc. 100; 4½ pc. 89½; 3 pc. Mexikanen 11; Noord-Duits. bank 102⅝; Wissel op Londen 3/m. —.—; id. kort —.—; Amst. —.—.

FRANKFORT, 29 Okt. 5 pc. Met. 75¾; 1¼ pc. Spanje binnenl. 23¼; id. 3 pc. $37\frac{5}{16}$; Wissel op Londen 3/m. 117½; Parijs 92⅞; Weenen 111½; Amsterdam —.

PRIJS-COURANT DER EFFEKTEN.

Fonds	Rente	28 OKT. 4½ u.	gebl.		29 OKT. 4½ u.	gebl.
Nederl., Werkel. Schuld à	2½ pCt.	61⅞	61¾	à	$61\frac{15}{16}$	$61\frac{15}{16}$
Dito Dito	3 „	$73\frac{11}{16}$	$73\frac{9}{16}$	„	$73\frac{11}{16}$	
Dito Dito	4 „	93⅛	92⅞	„	93⅛	92⅞
O. I. Leening 1844	4 „			„		
Amortis. Syndik.	3½ „	88½		„		
Handel-Maatschappij	4½ „			„		
Aand. Rijn-Spoorw.	4½ „			„		
„ Holl. Spoorw.-M.	„			„		
Obligatiën	4½ „			„		
Maatschappij van Weld.	4 „			„		
Aand. Ned. Bank	„			„		
België	4½ „			„		
Dito bij *Rothschild*	2½ „	51⅛	$50\frac{15}{16}$	„	$51\frac{1}{16}$	
Frankrijk, Obligatiën	3 „			„		
Spanje, Onbep. Stukken	1¼ „	$23\frac{9}{16}$	23⅝	„	$23\frac{7}{16}$	23⅝
Dito	3 „		41½	„	$41\frac{9}{16}$	
Dito Binnenl. à 6/m.	3 „	37½	$37\frac{7}{16}$	„	$37\frac{9}{16}$	37½
Coupon-Bewijzen		$5\frac{9}{16}$	5½	„	$5\frac{9}{16}$	
Amortisable Schuld			$6\frac{5}{16}$	„		
Portugal, te Londen	3 „	43⅛	43⅛	„	$43\frac{3}{16}$	43¼
Dito Uitgestelde				„		
Rusl., bij *Hope* 1798 en 1816	5 „	102¼	102¼	„	102⅜	
Dito Dito 1828 en 1829	5 „	101⅝	101⅝	„		
Cert. bij dito 1831 en 1833	5 „		91⅞	„		
Dito	4½ „			„		
Dito bij *Hope*	4 „	82⅞	83	„	83¼	
Dito bij *Stieglitz en C°.*	4 „			„		
Dito bij id. 5de Serie	4 „			„		
Certifikaten te Hamburg	5 „			„		
Inschrijving in Assignat.	6 „			„		
Certifikaten van dito	6 „	62¾	62¾	„		
Polen, Certifikaten	4 „	76½	76⅝	„		
Dito Aand. met Lot. fl. 500		153	154	„		
Oostenrijk, Metalliek	5 „	$72\frac{11}{16}$	72⅝	„	72¾	
Dito Nationale	5 „	74¼	$74\frac{5}{16}$	„	$74\frac{5}{16}$	74¼
Dito Nieuwe 1847	2½ „	$37\frac{11}{16}$	37⅝	„	$37\frac{11}{16}$	
Dito 1851 en 1852	2½ „	$37\frac{11}{16}$	37⅝	„	$37\frac{11}{16}$	
Dito Nieuwe	5 „	$82\frac{1}{16}$	82	„	82⅛	
Dito 1854	5 „	$82\frac{1}{16}$	82	„	82⅛	
Ween. Bank bij *Goll en C°.*	5 „			„		
Dito	4 „	60¾		„		
Aand. met Loting fl. 250	„			„		
Nieuwe dito 1854				„		
Pruiss. Aand. 1854	3½ „		201½	„		
Amerika, Bank-Aktiën Cert.						
Dito Orig.						
Napels, Cert. *Lam. en Bouwer*	5 „			„		
Sardinië	5 „	82		„		
Denemarken, Leen. te Lond.	5 „			„		
Louisiana bij *Hope*	5 „			„		
Brazilien	5 „			„		
Dito	5 „			„		
Mexiko	3 „	20⅛	20	„	$20\frac{1}{16}$	
Dito Onbepaalde	3 „	20⅛	20	„	$20\frac{1}{16}$	
Peru	4½ „			„		
Grenada, à £ 100	8 „	21⅛	21⅛	„	$21\frac{5}{16}$	
Dito Uitgestelde			6⅛			
Ecuador, à £ 100						
Venezuela, à £ 100	4½		32⅝			
Dito Uitgestelde	1½ „	14				
Grieken, te Londen	5 „			„		

N. 5 pc. Stieglitz $94\frac{7}{16}$, $\frac{11}{16}$; O. 93; B. Sp. 32¾; Prost 60¾, 62, 60¾; Sp. Rot. 116, 118; Gren. onb. 21⅛, $\frac{5}{16}$; Venez. onb. 32½.

Bij geringen handel waren binnen- en buitenlandsche fondsen prijshoudend.

Koers van het Geld: Beleening 5 pCt., Prolongatie 5½ pCt., Diskonto 5 p Ct.

Wisselkoers.

Parijs	2/m. *f*	$54\frac{13}{16}$	Livorno	2/m. *f*	39⅛
„	zigt „	$55\frac{3}{16}$	Napels	„ „	83
Bordeaux	2/m. „	54⅝	Petersburg	„ „	1.82
	zigt „	55	Weenen	6/w. „	32½
Madrid	3/m. „	235	Augsburg	„ „	35¼
Cadix	„ „	235	Frankfort	„ „	98¾
Seville	„ „	234	Hamburg	2/m. „	35
Bilbao	„ „	234		zigt „	35⅜
Lissabon	„ „	40½	Londen	2/m. „	11.57½
Porto	„ „	40½	„	zigt „	11.70
Genua	2/m. „	45	Rotterdam	„	⅛

Londen 3/m. *f* 11.50.

HANDELSBERIGTEN.

AMSTERDAM, 29 October.

Ter beurze zijn afgedaan 2300 kr. Java-Suiker zeilend per *Jupiter* N° 13½ op zeemonster à *f* 42½.

GRAANMARKT.

Tarwe blijft flaauw: 132, 135 ℔ Kubanka *f* 370.

Rogge bij partijen lager afgegeven: 118 ℔ Archangel *f* 232, 118 ℔ Petersb. *f* 230.

Garst Haver en Boekweit zonder handel.

Koolzaad. Deensch 80 £. Op 9 vaten Olie in Sept. en Oct. ek 86½; Nov. 87 £. *Lijnzaad* *f* 5 hooger: 108 ℔ Riga *f* 305, 105 ℔ Archangel *f* 340; 113/14 ℔ Bessarabie *f* 380. *Raapolie* op 6/w. *f* 54; Vliegend *f* 52½, 3; 1° Nov. ek. 52½. 3; Dec. *f* 51½, ¾; 1° Mei *f* 48¾. *Lijnolie* op 6/w. *f* 51¼; Vliegend *f* 50, 51; 1° Nov. *f* 50, ½, 51; Dec. *f* 43, 4. *Hennepolie* op 6/w. *f* 50¼; Vliegend *f* 49. *Raapkoeken* per 1040 st. *f* 102. *Lijnkoeken* per 104 st. *f* 9, 14.

ROTTERDAM, 15 Okt. Tarwe. 158/2 ℔ Roode Nassaudietsche *f* 445, 450; 156/2 ℔ Kleefsche *f* 425. — Rogge. 146/2 ℔ Archangel *f* 232. — Boekweit op 140/2 ℔ Noord-Brabandsche *f* 237.

SCHIEDAM, 29 Okt. Rogge. Verkocht: Moutwijn *f* 23,75; Jenever *f* 29,25; Amst. Proef *f* 30,50, per Ned. vat zonder fust, zonder de belasting.

ANTWERPEN, 28 Okt. *Koffij* was heden gevraagd; 2000 b. Rio en 600 b. Domingo werden omgezet.

Granen kalm.

Lijnzaad prijshoudend.

Katoen 50 b. Mobile zijn tot zeer vasten prijs verkocht.

Talk in rijzing op de Peterb. berigten; 50 v. Russische vonden op levering per *Cath. Hogland* koopers.

In veiling werden wegens beschadigdheid afgedaan: 2145 drooge Buenes-Ayres *Huiden* tot 106 a 164 c. per ½ kilo in Entr, 79 Reevellen tot fr. 1.45 per stuk en 110 Calcutta Koehuiden tot 88 c. per ½ kilo.

NEW-YORK, 15 Oktober. *Katoen* was goed gevraagd gedeeltelijk voor spekulatie en het uitblijven der aanvoeren veroorzaakt eene prijsverhooging van ¼ c. Eene verdere prijsverhooging van *Meel* werd verwacht; de prijs was reeds 10 a 15 c. gestegen.

Tarwe 3 a 5 c. hooger.

Tabak ferm maar kalm.

Wissel op Londen 9⅝ a 9¾.

Vracht naar Liverpool iets lager.

HAMBURG, 27 Okt. *Granen Tarwe* en *Rogge* flaauw en stil, Rogge af Koningsbergen tot 81 Th. te koop.

Olie in loko 36½ per Mei 30 M.

Koffij onveranderd.

KONINGSBERGEN, 25 Okt. *Granen* De Tarweoogst is gemiddeld als goed te beschouwen; de kwal. is uitmuntend en het gewigt zoo als men verzenden kan bedraagt 129/30 ℔. De Rogge is insgelijk goed van kwal. de oogst overvloedig en de wigt minstens 120 ℔. De groote Garst wordt weinig meer verbouwd en is geen gevraagd uitvoer-artikel meer; kleine is zeer overvloedig geoogst en de kwal. goed bij een wigt van 103/4 ℔. De oogst van de Haver is zoo groot als men in jaren niet gehad heeft, de kwal. laat niets te wenschen over en het gemiddelde wigt is 76/77 ℔. Boonen Erwten zijn overvloedig en de kwal. goed en droog, de laatsten alleen zijn vermengd met groen en wormstekig. De oogst van het Lijnzaad was zeer ten achteren, de opbrengst weinig overvloedig en de kwal. gemiddeld en gedeeltelijk vochtig van 110 tot 116 ℔. Tarwe was voor Zweden zeer gevraagd; thans begint de vraag voor Schotland. Rogge wordt het meest voor Noorwegen gekocht, maar de vraag is niet levendig. Garst en Witte Erwten waren het meest voor Zweden gevraagd en Boonen voor Engeland. Men noteert: 129/30 ℔ bonte Tarwe *f* 401 roode *f* 394 120 ℔ Rogge *f* 216 per Voorjaar *f* 206, 103/4 ℔ kleine Garst *f* 192, 104 a 105 ℔ per Voorjaar *f* 185 76/77 ℔ Haver *f* 119, per Voorjaar *f* 112; Witte Kookerwten *f* 237; Graauwe Erwten *f* 216 a *f* 234 Boonen *f* 234 Linzen *f* 199 112/15 ℔ Lijnzaad *f* 265 a *f* 310.

Vracht naar Amst. *f* 28 en *f* 1. Rott. *f* 29 en *f* 1.

RIGA, 23 Okt. Zaai-*Lijnzaad* met vrij groote aanvoeren; de prijs na op 9 Z. R. p ton gedaald te zijn is fermer geworden bij vermeerderde vraag. De kwal is in het algemeen zeer goed; super. Zaad is overvloedig en wordt met 10 a 10¼ Z. R. betaald. Van nieuwe Drujana zijn de aanvoeren belangrijker en bedragen 11,000 ton, er is goede vraag en men betaalt 6 a 7 Z. R. p ton. Ross. Slagzaad ontbreekt.

Hennepolie onveranderd per Mei 32 Z. R. kont.

Talk 43½ Z. R. p berk.

Vlas kalmer.

Hennip met levendigen handel.

[illegible]

Wissel op Amst. 180 p. Hamburg 31½ Z.

(Per telegraaf.) Zaai-*Lijnzaad* is heden met 10 Z. R. betaald.

PETERSBURG, 21 Okt. *Talk*, Prima gele Kaarsen- is tot 160 R. in loko afgedaan; thans biedt men te vergeefs 162 R. maar de eigenaars vorderen 170 R. per Aug. 1857 vraagt men 147 R. met 10% voorschot.

Potasch is met 29 Z. R. betaald Er zijn hier nog orders voor meer dan 1000 v. die door gebrek aan waar niet kunnen uitgevoerd worden; per Julij 1857 heeft men te vergeefs voor 1000 v. 23 Ass. R. met 3 R voorsch. geboden.

Granen met levendigen handel. Kubanka Tarwe 12 R. Rogge 6 R.

Disponib. *Lijnzaad* 10 v. 10½ R. op levering in Aug. 9¼ R.

MALAGA, 20 Okt. *Olijfolie* in rijzing tot 118 pesos willen de eigenaars niet meer afgeven.

Rozijnen zijn 2 r. gestegen op de gunstigere berigten van de Vereenigde Staten.

SCHEEPSTIJDINGEN.

BINNENGEKOMEN:

TEXEL, 28 Okt. Willers, Djana, Soerabaya, l. v. Kaap de Goede Hoop. - Phrijn, Victor, Akyab, l. v. Falmouth.

BATAVIA, 9 Sept. Beck, Phoebus, Amst. - De Jong, Staatsraad Baud, id. - Oberk, Jacoba en Christina, id. - Haagsma, Doctrina et Amicitia, id. - Gradt van Roggen, E. W. van Dam van Isselt, id. - Swart, Senior, id. - Haacke, Alcyone, id. - Tekelenburg, Sara Alida Maria, id. - Visser, Copernicus, id. - Van Campen, Louise Wilhelmine, id. - Van der Meyden, Macassar, id. - Haken, Vier Gebroeders, id. - Munniks, Javaan, id. - Verhagen, Vondel, Rott. - Koekeles, de Zwerver, id. - Harten, Australië, id. - De Wilde, Twee Gezusters, id. - Spaanderman, Prinses Sophia, id. - Van der Waal v. S. van Heel, id. - Van Marion, Maria Diederika, id. - Van Varelen, Pieter Schoenmakers, id. - Agema, Timon, Dordr. - Cramer, Osiris, id. - Kunst, Ary Scheffer, id. - Van der Meulen, Mercator, Schiedam.

UITGEZEILD:

TEXEL, 28 Okt. Noordzij, Ned. Oorl. Kotter Vlinder, Vlissingen.

HELVOET, 27 Okt. Schaaf, Zephir, Bahia.

BROUWERSHAVEN, 27 Okt. Lourens, Jason, (Rott.) Batavia.

Advertentiën.

(2657) GETROUWD: S. L. A. DE BRUIJN, van *Helmond*; en R. C. M. SMITS VAN OYEN.
EINDHOVEN, 28 October 1856.

(2658) GETROUWD:
G. A. HELMICH
en
E. M. B. A. A. Baronesse VAN MIDDACHTEN.
Huize FRIESWIJK, te *Diepenveen*, 28 October 1856.

(2659) GETROUWD:
Mr. A. F. VOS DE WAEL
en
R. A. J. H. Baronesse VAN MIDDACHTEN.
Huize FRIESWIJK, te *Diepenveen*, 28 October 1856.

Bevallen van eene *DOCHTER*, A. M. SCHOLTE, geliefde Echtgenoote van
J. J. BOLTEN.
AMSTERDAM, 29 October 1856. (2662)

(2656) Heden overleed alhier tot onze bittere droefheid, in den ouderdom van ruim 71 jaren, na voorzien te zijn van de Heilige Sacramenten der stervenden, onze geliefde Zuster ELISABETH HELENA BRANDS, Wedawe van den Heer JOHANNES OOMS.
UTRECHT, 27 October 1856. F. J. BRANDS. Uit aller naam.

Een R. C. Ondermeester van den 3den rang, oud 22 jaar, in staat de Hoogduitsche en Fransche talen te helpen onderwijzen, zag zich gaarne verplaatst. Adres per *franco* brieven, onder letter A. bij den Boekhandelaar G. POTHAST, te Nijmegen. (2660)

Een Meisje uit den fatsoenlijken burgerstand, van de R. K. Godsdienst, oud 26 jaren, zag zich gaarne in eene fatsoenlijke betrekking geplaatst, hetzij in eenen **Winkel** of tot **Assistentie eener** [illegible] behandeling dan op salaris gelet worden. Adres onder letter A. Z. bij DEKKER en v. D. VEGT, Heerenstraat te Utrecht, bij wien te bekomen is:

a Lapide Commentaria, Antv. 1662. 10 vol. *f* 42.50
MOLKENBUHR, **Dissertatio Critica,** 1—26 *f* 10.00

Alsmede allerlei soorten van R. K. Kerk- en Gebedenboeken, Kantoor- en Schrijfbehoeften. (2661)

De zalf en Pillen van Holloway zijn een uitmuntend middel voor *huidziekten.* J...... Z......, te *Rotterdam*, leed sedert vijf jaren sterk aan huidziekte, zoodat zijn aangezigt, hals, armen en handen steeds met eene soort van uitslag gelijk poeder bedekt waren. Hij riep den geneeskundigen raad in van onderscheidene bekwame mannen, welke hem verklaarden dat hij eene zware ziekten te wachten had hetwelk hem steeds zeer verontrustte. Toen begon hij de pillen van Holloway te gebruiken en de lijdende deelen met de zalf te bestrijken, waardoor in twee weken tijds de huiduitslag verdween en zijn gestel aanmerkelijk verbeterde. Door dit middel worden de hardnekkigste wonden en zweeren genezen, al hadden zij reeds twintig jaar bestaan.

Door het vermeerderd debiet zijn de prijzen als volgt:
Doosjes Pillen à *f* 0.80, *f* 1.85, *f* 3.00, *f* 6.75, *f* 13.50, *f* 20.50.
Potjes Zalf à *f* 0.80, *f* 1.85, *f* 3.00, *f* 7.05, *f* 13.85, *f* 22.95.

Zijn op franco aanvragen à contant te bekomen bij B. ADAMA, Apotheker, Heerengracht hoek Utrechtschestraat, N°. 22 te *Amsterdam*, bij L. J. GROOTENDORST, depothouder te *Utrecht*, G. VERHAART, depothouder te *Prinsenland* en bij J. STRAATMAN, hoofd-depothouder te *'s Bosch*, alsmede te *Londen*, Strand 244, *Holloway's Etablissement.* (2592)

Te Amsterdam, bij C. L. VAN LANGENHUYSEN, Drukker en Uitgever.